
USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0057

Mogućnosti i izazovi za pčelarski sektor EU-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 1. ožujka 2018. o mogućnostima i izazovima za pčelarski sektor EU-a (2017/2115(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenoga 2011. o zdravlju medonosnih pčela i izazovima u pčelarskom sektoru¹,
  - uzimajući u obzir zaključke sa sastanka Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo (8606/11 ADD 1 REV 1) o Komunikaciji Komisije o zdravlju medonosnih pčela (COM(2010)0714),
  - uzimajući u obzir aktivnosti Europskog tjedna pčela i oprašivanja – EU BeeWeek – koji se u Europskom parlamentu organizira od 2012.,
  - uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) „Prikupljanje i dijeljenje podataka o zdravlju pčela: prema europskom partnerstvu za pčele” od rujna 2017., koje provodi Europsko partnerstvo za pčele,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0014/2018),
- A. budući da je pčelarski sektor sastavni dio europske poljoprivrede koji uključuje više od 620 000 pčelara u EU-u²; budući da se ljudi bave pčelarstvom kao hobbijem radi proizvodnje meda za vlastitu potrošnju, ali i profesionalno;
- B. budući da gospodarska vrijednost pčela uključuje oprašivanje i proizvodnju meda, pčelinji vosak i druge pčelinje proizvode, dok su drveni okviri ili košnice, kao i apiturizam, također od velike važnosti;
- C. budući da je pčelarski sektor od ključne važnosti za EU te znatno doprinosi društvu i s gospodarskog aspekta (s oko 14,2 milijardi EUR godišnje) i s ekološkog aspekta (održavanje ekološke ravnoteže i biološke raznolikosti), s obzirom da 84 % biljnih vrsta i 76 % proizvodnje hrane u Europi ovisi o oprašivanju koje obavljaju domaće i divlje

---

¹ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 43.

² https://ec.europa.eu/agriculture/honey_hr

pčele;

- D. budući da pčele i drugi oprašivači obavljaju oprašivanje i time omogućuju razmnožavanje brojnih kultiviranih i divljih biljaka, besplatno osiguravajući proizvodnju hrane i sigurnost opskrbe hranom te biološku raznolikost u Europi i svijetu; budući da važnost oprašivanja u EU-u nije dovoljno priznata te se često uzima zdravo za gotovo, dok se, primjerice, u Sjedinjenim Američkim Državama godišnje ukupno troši 2 milijarde EUR na umjetno oprašivanje; budući da je Europa dom otprilike 10 % različitih vrsta pčela u svijetu; budući da bi prema podacima Francuskog nacionalnog instituta za poljoprivredno istraživanje nestanak pčela stvorio trošak od 150 milijardi EUR na svjetskoj razini, odnosno 10 % tržišne vrijednosti hrane, što upućuje na potrebu za zaštitom kukaca oprašivača;
- E. budući da najnovije studije koje je provela Organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a pokazuju kako povećanje gustoće i raznovrsnosti kukaca oprašivača izravno utječe na prinose uroda i kako to može pomoći malim poljoprivrednicima da povećaju svoju produktivnost za u prosjeku 24 %;
- F. budući da neke države nemaju sustav registracije pčelara i košnica, koji olakšava praćenje kretanja u tom sektoru te praćenje tržišta i zdravlja pčela;
- G. budući da je Komisija 2004. zajamčila 32 milijuna EUR za nacionalne pčelarske programe isključivo u korist pčelarstva te budući da je taj iznos do 2016. povećan na 36 milijuna EUR, ali još uvijek nije ni približno dovoljan (predstavlja samo 0,0003 % proračuna ZPP-a);
- H. budući da se između 2004. i 2016. broj kolonija medonosnih pčela povećao za 47,8 % pristupanjem novih država članica, dok su se sredstva EU-a povećala samo za 12 %, što znači da dostupna sredstva EU-a nisu dovoljna za održavanje populacije pčela i za pružanje adekvatne pomoći pčelarima u obnovi svojih kolonija pčela nakon smanjenja populacije u državama članicama koje imaju visoke stope smrtnosti;
- I. budući da su unatoč tom statističkom povećanju mnogi profesionalni pčelari prestali sa svojim aktivnostima te se u nekim državama članicama broj kolonija pčela smanjio za čak 50 % ili više¹, zbog učinaka klimatskih promjena (npr. zbog proljetnog mraza, suše ili požara), određenih kemijskih aktivnih tvari te poremećaja na unutarnjem tržištu meda u EU-u; budući da se i danas mogu zabilježiti brojni slučajevi gubitaka i poremećaja tijekom zime;
- J. budući da nacionalni programi za pčelarski sektor koji se sufinanciraju iz EU-a imaju općenito pozitivan učinak; budući da je vjerojatnije da provedba na nacionalnoj razini ponekad uzrokuje nedostatak povjerenja sektora te stoga i manje korištenje tih sredstava;
- K. budući da je sektor pčelarstva suočen s iznimno ozbiljnim demografskim problemom i problemom starenja stanovništva, s obzirom da je samo mali postotak pčelara mlađi od 50 godina, što ugrožava budućnost sektora; budući da pčelarstvo predstavlja mogućnost za otvaranje radnih mjesta i integraciju mladih u ruralnim područjima s obzirom na to

---

¹ Budući da to dovodi do smanjenja produktivnosti jer pčelari moraju povećati populaciju u svojim kolonijama kako bi se proizvele istovjetne količine meda.

da je u mnogim europskim regijama pristup zemlji ograničen;

- L. budući da je dobro teoretsko znanje u kombinaciji s praktičnim osposobljavanjem važno jer može potaknuti bolje razumijevanje i rješavanje izazova koji prijete porodicama pčela; budući da bi pčelari trebali djelovati odgovorno i profesionalno te blisko surađivati s poljoprivrednicima kako bi odgovorili na buduće izazove kao što su klimatske promjene, prirodne katastrofe, smanjenje pasišta pčela, napadi divljih životinja i pojedinih migratornih vrsta ptica u nekim regijama (košnice su vrlo izložene takvim napadima jer se pčelarstvo često prakticira na otvorenom) te visoka administrativna opterećenja u nekim državama članicama;
- M. budući da nacionalni pčelarski programi koje sufinancira EU pružaju sudionicima mogućnost provedbe istraživačkih i razvojnih projekata; budući da uspješni projekti mogu znatno pridonijeti jačanju sektora i njegove sposobnosti da se odupre prirodnim i tržišnim krizama; budući da prijenos znanja i razmjena dobrih i inovativnih praksi pruža dodanu vrijednost europskom sektoru pčelarstva, posebno ako je popraćena posebnim programom, kao što je aktualni program „Erasmus za pčelare” u okviru drugog stupa ZPP-a;
- N. budući da takozvana nomadska poljoprivredna praksa ima mnoge pozitivne aspekte, ali i nedostatke, osobito u pogledu pravila kojima se sprečava širenje rizičnih situacija; budući da je stoga potrebno provoditi detaljnije provjere;
- O. budući da zabrinjava trenutni porast stope smrtnosti medonosnih pčela i divljih oprašivača u Europi jer to ima negativan učinak na poljoprivredu, biološku raznolikost i ekosustave; budući da postoje brojni čimbenici stresa koji uzrokuju povećanje smrtnosti pčela, a razlikuju se ovisno o zemljopisnom području, lokalnim značajkama ili klimatskim uvjetima; budući da ti čimbenici uključuju znatan učinak invazivnih stranih vrsta kao to su *Varroa destructor*, mali kornjaš košnice (*Aethina tumida*), azijski stršljen (*Vespa velutina*) te bolest američke gnjiiloće kao i životinjski patogeni poput nozemoze, učinak nekih aktivnih supstanci u proizvodima za zaštitu biljaka i drugih biocida, klimatske promjene, degradacija okoliša, narušavanje staništa i progresivan nestanak cvjetnih biljnih vrsta; budući da pčele ovise o poljoprivrednom zemljištu, a površina tla i raznolikost usjeva predstavlja njihov glavni izvor hrane, te bi stoga i pčelarima i poljoprivrednicima bilo korisno da stvaraju određenu vrstu ekoloških površina koje bi se zvale „pčelarske površine” i koje bi se potom mogle koristiti u svim državama članicama, osobito u razdoblju slabog cvjetanja biljaka;
- P. budući da su pčelari često nemoćni u pogledu rješavanja bolesti i nametnika koji napadaju pčele jer nemaju dovoljno informacija, obuke i učinkovitih sredstava za borbu protiv tih prijetnji poput pristupa lijekovima za liječenje pčela; budući da pčelari primaju potporu za zaštitne mjere protiv grinje *Varroa destructor*, iako te mjere dosad nisu bile u potpunosti uspješne jer su naponi u pogledu istraživanja i razvoja i dalje nedostadni u pogledu uklanjanja nametnika, učinka prehrane pčela i izlaganja kemijskim proizvodima;
- Q. budući da zbog obveze pčelara da prijavljuju bolesti i nametnike dolazi do sustavnog uništavanja košnica, što pčelare može potaknuti da takve bolesti i nametnike ne prijavljuju; budući da su lijekovi za liječenje bolesti pčela koji su dostupni na tržištu ograničeni te nisu u skladu s povećanom potrebom za učinkovitim veterinarskim lijekovima; budući da je nekoliko prirodnih tvari ispitano za kontrolu varooze od kojih

su tri postale osnova za organska liječenja, konkretno mravlja kiselina, oksalna kiselina i timol;

- R. budući da poljoprivreda temeljena na monokulturi korištenjem biljnih sorti i hibrida s nižim prinosom nektara i peludi te kraćim razdobljima cvjetanja znatno smanjuje i biološku raznolikost i opseg područja koji se koristi za pasišta pčela; budući da su britanski istraživači nedavno došli do zaključka da lokalne i regionalne pasmine pčela u određenom području bolje preživljavaju nego pasmine medonosnih pčela koje su došle iz drugih područja¹; budući da se dugoročno zdravlje i održivost pčelarskog sektora u Europi oslanja na jamčenje dugoročnog zdravlja i održivosti lokalnih ekotipova medonosnih pčela, uzimajući u obzir njihovu raznolikost i sposobnost prilagodbe na lokalne sredine;
- S. budući da su Međuvladina platforma za bioraznolikost i usluge ekosustava (IPBES) u svom izvješću usvojenom 26. veljače 2016. i Međunarodna unija za očuvanje prirode (IUCN) u svojim globalno integriranim procjenama o sistemskim insekticidima upozorili na smanjenje oprašivača; budući da su pčele važan pokazatelj kvalitete okoliša;
- T. budući da je agencija EFSA utvrdila da pčelari, poljoprivrednici, aktivisti za zaštitu okoliša i građani očekuju mjere koje se temelje na jasnom znanstvenom konsenzusu o svim uzrocima smrti pčela, uključujući učincima aktivnih supstanci u pesticidima (npr. nekih neonikotinoida i nekih drugih sistemskih insekticida);
- U. budući da se razlike u znanstvenim nalazima mogu djelomično pripisati uporabi različitih analitičkih metoda i istraživačkih protokola; budući da nedostatak usklađenosti istraživanja oprašivača na razini EU-a i pristupačnih i usklađenih podataka između dionika dovodi do širenja neusklađenih ili proturječnih studija;
- V. budući da je važno održati i produbiti dijalog i suradnju između svih dionika (pčelara, poljoprivrednika, znanstvenih stručnjaka, nevladinih organizacija, lokalnih tijela, industrija za zaštitu biljaka, privatnog sektora, veterinarara, široke javnosti), uskladiti istraživanja te pravodobno podijeliti sve relevantne prikupljene podatke;
- W. budući da postoji opća potreba za zajedničkom i usklađenom bazom podataka koja uključuje, između ostalog, vrstu usjeva i poljoprivredne prakse, prisutnost štetočina i bolesti, klimatske i vremenske uvjete, okoliš i infrastrukturu, gustoću pčelinjih kolonija i stopu smrtnosti pčela po regiji, kao i relevantne digitalne alate i tehnologije koje su neškodljive za pčele te medije, kao što je predloženo u inicijativi „Europsko partnerstvo za pčele” usvojeno u lipnju 2017. godine; budući da su rezultati sveobuhvatne znanstvene analize EFSA-e, koja već kasni više od godinu dana, potrebni kako bi omogućilo donošenje odluka na temelju najnovijih znanstvenih spoznaja; budući da su što prije potrebni jasni rezultati o svim pokazateljima zdravlja pčela kako bi se zaustavila i smanjila smrtnost pčela, posebno oni dobiveni uz pomoć terenskih ispitivanja; budući da pčelari, poljoprivrednici i građani od Komisije očekuju da pomno prati, zajedno s relevantnim agencijama EU-a i stručnjacima iz država članica, smjernice EFSA-e za procjenu učinaka sredstava za zaštitu bilja na pčele, a od država članica očekuju da ih propisno provode;

---

¹ „Honey bee genotypes and the environment” (Genotipovi medonosnih pčela i okoliš), *Journal of Agricultural Research* 53(2), str. 183. – 187. (2014.).

- X. budući da na proizvodnju meda utječu i vremenski uvjeti, jer toplo i vlažno vrijeme potiče proizvodnju meda, dok je hladnoća i padaline otežavaju; budući da gubitci tijekom jeseni i zime doprinose slabljenju kolonija i smanjenju proizvodnje meda, koja u nekim državama članicama može dosegnuti 50 %, pa čak i 100 % u određenim regijama;
- Y. budući da je potrebno obratiti pozornost na razlike u veličini populacija medonosnih pčela u različitim poljoprivrednim područjima, s obzirom na to da su populacije u nekim zemljama koje proizvode med sve veće, dok su u drugima sve manje;
- Z. budući da su zbog porasta smrtnosti pčela pčelari prisiljeni češće kupovati kolonije, što dovodi do rasta proizvodnih troškova; budući da se trošak kolonije pčela povećao najmanje četiri puta od 2002.; budući da zamjena kolonije pčela često uzrokuje kratkoročan i srednjoročan pad u proizvodnji jer je produktivnost novih kolonija u početku manja; budući da pčelari nikada ne koriste toliko kolonija pčela u proizvodnji meda koliko pokazuju statistički podatci, s obzirom na to da tijekom godine ponovno uspostave izvorni broj kolonija, na štetu proizvodnih količina jer je za obnovu izgubljenih kolonija pčela također potreban med;
- AA. budući da je u nekim trećim zemljama tijekom posljednjih 15 godina došlo do dvostrukog povećanja proizvodnje i izvoza meda; budući da EU jedva zadovoljava 60 % svojih potreba za medom, a taj se postotak ne povećava, dok se u razdoblju od 2003. do 2016. broj košnica u Uniji gotovo udvostručio, a broj pčelara u istom razdoblju porastao s otprilike 470 000 na približno 620 000; budući da su u 2016. tri glavna europska proizvođača meda bili Rumunjska, Španjolska i Mađarska, a nakon njih Njemačka, Italija i Grčka;
- AB. budući da svake godine EU uvozi otprilike 40 % meda; budući da je 2015. uvezeni med u prosjeku bio 2,3 puta jeftiniji od meda proizvedenog u EU-u; budući da EU godišnje uvozi oko 200 000 tona meda, najviše iz Kine, Ukrajine, Argentine i Meksika, što europske pčelare stavlja u ozbiljan nepovoljni položaj u usporedbi s proizvođačima iz trećih zemalja i sprječava povećanje njihove autonomije; budući da uvezeni med često ne zadovoljava standarde koji se primjenjuju na pčelare u EU-u;
- AC. budući da potrošači često misle da konzumiraju med iz Europske unije, iako je dio tog meda zapravo mješavina meda iz trećih zemalja i meda iz Unije, a veliki je dio tog uvezenog meda patvoren;
- AD. budući da je 2002. količina meda u svjetskim regijama koje ga najviše proizvode stagnirala ili se smanjila kao rezultat lošeg zdravlja pčela, dok se količina meda u Kini udvostručila (na otprilike 450 000 tona godišnje od 2012.), što je više od ukupne količine meda koju zajedno proizvedu EU, Argentina, Meksiko, Sjedinjene Američke Države i Kanada;
- AE. budući da je 2015. više od polovice uvezenog meda u EU-u došlo iz Kine, oko 100 000 tona, što je dvostruko više nego 2002., iako se broj kolonija pčela smanjio u drugim dijelovima svijeta; budući da je prema pčelarskim udrugama i stručnjacima velik dio uvezenog meda iz Kine možda patvoren s dodanim šećerima dobivenima od trstike ili kukuruza; budući da nisu sve države članice u mogućnosti provesti analizu kako bi prilikom graničnih kontrola na vanjskim granicama EU-a ustanovile nepravilnosti u uvezenom medu;

- AF. budući da je med na trećem mjestu najviše patvorenih proizvoda na svijetu; budući da patvorenje uzrokuje značajnu štetu europskim pčelarima i izlaže potrošače ozbiljnim zdravstvenim rizicima;
- AG. budući da prema mišljenju stručnjaka problem s kloramfenikolom iz 2002. nije riješen na način da su poduzeća koja izvoze med iz Kine počela poštovati pravila, nego tako što su počela koristiti filtere koji sadrže smolu;
- AH. budući da je Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo na svojoj sjednici u prosincu 2015. raspravljalo o pitanjima kvalitete uvezenog meda i konkurentnosti europskoga sektora pčelarstva; budući da je nakon toga Komisija naložila centralizirano ispitivanje meda;
- AI. budući da su uzorci meda u državama članicama ispitani u Zajedničkom istraživačkom centru, koji je među ostalim otkrio da 20 % uzoraka uzetih na vanjskim granicama EU-a i u poslovnim prostorima uvoznika ne odgovara kriterijima za sastav i/ili postupke proizvodnje meda kako su utvrđeni Direktivom o medu (2001/110/EZ) te da je u 14 % uzoraka otkriven dodani šećer; budući da unatoč tome krijumčareni i patvoreni med i dalje ulazi u Europu;
- AJ. budući da je prema Codexu Alimentariusu, koji se koristi u EU-u, med prirodni proizvod u koji se ne može dodati nikakva tvar i iz kojeg se nikakva tvar ne može ekstrahirati i koji ne bi trebao biti sušen izvan košnice;
- AK. budući da je neravnoteža koja je nastala na europskom tržištu meda, kao rezultat politike masovnog uvoza patvorenog jeftinog meda, od 2014. do kraja 2016. prepolovila kupovnu cijenu meda u glavnim državama proizvođačima EU-a (Rumunjskoj, Španjolskoj, Mađarskoj, Bugarskoj, Portugalu, Francuskoj, Italiji, Grčkoj i Hrvatskoj), zbog čega se europski pčelari i dalje nalaze u teškom i nepovoljnom položaju;
- AL. budući da se u članku 2. stavku 4. točki (a) drugom podstavku Direktive o medu, kako je izmijenjena Direktivom 2014/63/EU predviđa da, ako med potječe iz više od jedne države članice ili treće zemlje, obvezno navođenje zemalja podrijetla može se, prema potrebi, zamijeniti jednim od sljedećih izraza: „mješavina meda iz država članica EU-a”, „mješavina meda iz država koje nisu članice EU-a” ili „mješavina meda iz država članica EU-a i meda iz država koje nisu članice EU-a”; budući da oznaka „mješavina meda iz država članica EU-a i meda iz država koje nisu članice EU-a” ne sadrži dovoljno informacija za potrošače;
- AM. budući da mnogi pakiratelji meda i trgovci medom sada zloupotrebljavaju taj način navođenja podrijetla kako bi prikriili stvarne zemlje podrijetla, kao i udio meda koji dolazi iz različitih zemalja, jer kupci postaju informiraniji i nepovjerljivi prema hrani iz određenih zemalja; budući da mnoge zemlje koje su veliki proizvođači meda, kao što su SAD, Kanada, Argentina ili Meksiko, imaju mnogo strože zahtjeve za označivanje meda od pojednostavljenih pravila EU-a te tako mnogo bolje jamče pružanje potrebnih informacija potrošačima od EU-a;
- AN. budući da trenutačnim propisima ne uzimaju u obzir prijevare u vezi s prerađenim proizvodima kao što su keksi, kukuruzne pahuljice, slatkiši itd.; budući da naziv „med” može potrošače navesti na pogrešan zaključak o stvarnom sadržaju određenog proizvoda s obzirom da se taj naziv često koristi i ako mnogo manje od 50 % sadržaja šećera u proizvodu potječe od meda;

- AO. budući da je inicijativa „Europski medeni doručak” pokrenuta 2014. bila vrlo uspješna te je otvorena svim državama članicama EU-a, a njezin je cilj doprinijeti obrazovanju djece kako bi jela zdravu hranu kao što je med i promicati sektor pčelarstva; budući da je 11. svibnja 2015. na sjednici Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo Slovenija inicirala da UN službeno proglasi 20. svibnja Svjetskim danom pčela, što su podržale sve države članice kao i Organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a u srpnju 2017. na svojoj konferenciji u Rimu; budući da je na sjednici dogovoreno da bi se posebna pozornost trebala obratiti na pčelarski sektor u pogledu poljoprivrede, zaštite biljaka i održive poljoprivredne prakse jer pčele imaju velik utjecaj na ekološku ravnotežu u svijetu;
- AP. budući da su programi distribucije voća, povrća i mlijeka u školama ključni instrumenti kojima se djeca mogu ponovno povezati s poljoprivredom i raznolikošću poljoprivrednih proizvoda EU-a, osobito onih koji su proizvedeni u njihovoj regiji; budući da osim što ti programi promiču konzumaciju svježeg voća, povrća i mlijeka, državama članicama omogućuju da uključe i druge lokalne, regionalne ili nacionalne specijalitete kao što je med;
- AQ. budući da, iako uključivanje lokalnih proizvođača u programe u okviru programa EU-a distribucije voća, povrća i mlijeka u školama stvara dodatno administrativno i financijsko opterećenje, moguće koristi u smislu podizanja razine osviještenosti o prehrambenim dobrotima meda, važnosti pčelarstva, poticanja povećane potrošnje te uključivanje uglavnom lokalnih pčelara, mogle bi biti od koristi sektoru i lancu meda u cijelosti; budući da se lokalni proizvođači suočavaju s teškoćama pri sudjelovanju u programima u okviru programa EU-a u školama zbog ograničavajuće primjene zakonodavstva na izravnu opskrbu malim količinama meda u nekim državama članicama; budući da je nužno poticati lokalnu proizvodnju i potrošnju;
- AR. budući da se godišnja potrošnja meda znatno razlikuje među državama članicama: iako prosječna potrošnja meda u državama članicama u zapadnoj Europi iznosi 2,5 – 2,7 kg po osobi, ta brojka u zemljama koje su pristupile EU-u nakon 2004. u nekim slučajevima iznosi samo 0,7 kg; budući da europski sustavi kvalitete i osobito sustavi oznaka zemljopisnog podrijetla imaju veliku važnost za očuvanje i stvaranje radnih mjesta; budući da je dosad registrirano više od 30 oznaka zemljopisnog podrijetla za med; budući da se oznake „europsko” i „proizvedeno u Europi” često povezuju s proizvodima visoke vrijednosti;
- AS. budući da med ima pozitivan fiziološki učinak, posebno u pogledu zdravlja zbog svojih antiseptičkih, protuupalnih i zacjeljujućih svojstava, što bi u budućoj poljoprivrednoj politici trebalo još više promicati;
- AT. budući da brojni primjeri samoorganiziranja i izravne prodaje koju obavljaju pčelari pokazuju da je prodaja meda, osobito ekološki proizvedenog meda, i drugih pčelarskih proizvoda s kratkim lancima opskrbe i na tržištima lokalnih proizvođača vrlo uspješna;
- AU. budući da posljednjih godina urbano pčelarstvo postaje sve popularnije i potencijalno može utjecati na razinu osviještenosti šireg kruga građana, uključujući djecu, o prirodi i koristima pčelarstva; budući da bi građani i/ili lokalna i regionalna tijela uzgojem cvijeća u vrtovima i gradovima također pridonijeli obogaćivanju izvora hrane oprašivača;
- AV. budući da ostali pčelarski proizvodi kao što su pelud, propolis, pčelinji vosak, pčelinji

otrov i matična mliječ također znatno pridonose dobrobiti ljudi i upotrebljavaju se kao visokokvalitetna hrana te su traženi kao dio prirodnog načina života; budući da također imaju središnju ulogu u zdravstvenoj i kozmetičko industriji te stoga predstavljaju dodatan resurs kojim se pridonosi poboljšanju gospodarskog stanja pčelara; međutim, budući da ti proizvodi nisu utvrđeni u Direktivi o medu, čime se ugrožava učinkovita provedba sektorske politike i usporavaju mjere za kvalitetu i borbu protiv krivotvorenja i patvorenja; budući da svaka država članica može odlučiti zabraniti uzgoj genetski modificiranih organizama na svom teritoriju kako bi europske potrošače zaštitila od meda kontaminiranog genetski modificiranom peludi;

AW. budući da se velike količine meda uvoze u EU, što često prouzročuje ozbiljne poremećaje, pa čak i krize na tržištu meda u EU-u te doprinosi slabljenju europskog pčelarskog sektora; budući da sektor pčelarstva zaslužuje da se u EU-u s njime postupi kao s prioritetom u pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini, a med i drugi pčelinji proizvodi trebaju biti označeni kao „osjetljivi proizvodi”;

Značaj pčelarstva

1. naglašava da medonosne pčele, uz divlje pčele i ostale oprašivače, imaju temeljnu ulogu u ekosustavu i poljoprivredi jer oprašuju cvijeće i usjeve, bez kojih europska poljoprivreda, posebno uzgoj entomofilnih biljaka (biljke koje oprašuju insekti), ne bi postojala; ističe, u tom pogledu, važnost zajedničke poljoprivredne politike usmjerene na održivi razvoj i jačanje biološke raznolikosti, što koristi ne samo trajnom postojanju pčela i obnovi populacije, već i prinosu usjeva;
2. poziva Komisiju da zajamči važnost pčelarstva u budućim prijedlozima o poljoprivrednoj politici u pogledu podrške i pojednostavljenja, istraživanja i inovacija te programa obrazovanja o pčelarstvu;
3. ističe da, iako EU može poduzeti daljnje mjere za pčelare i pčele, važno je priznati doprinos aktualne zajedničke poljoprivredne politike podupiranju pčelarstva kao i potencijalnom poboljšanju okoliša i biološke raznolikosti putem različitih instrumenata kao što su mjere diversifikacije kultura, ekološki značajne površine, mjere mreže Natura 2000., mjere za ekološku poljoprivredu, druge poljoprivredno-ekološke mjere kojima se podržava osnivanje kolonija pčela, mjere za zaštitu klime ili Europsko partnerstvo za inovacije;

Potpora EU-a za pčelare

4. ističe da financiranje pčelarstva za proizvodnju hrane i u terapeutske svrhe mora biti usmjereno i učinkovitije te se u okviru buduće poljoprivredne politike (koja se očekuje od 2021.) mora primjereno povećati;
5. poziva Komisiju i države članice da sektoru pčelarstva u EU-u pruže pomoć u obliku snažnih političkih instrumenata i odgovarajućih mjera financiranja u skladu s trenutnom populacijom pčela; stoga predlaže povećanje od 50 % proračunske linije EU-a namijenjene za nacionalne pčelarske programe, u skladu s trenutnom populacijom medonosnih pčela u EU-u i važnosti sektora općenito; snažno potiče sve države članice, kako je predviđeno člankom 55. Uredbe (EU) br. 1308/2013 o jedinstvenom ZOT-u, da uvedu nacionalne programe za pčelarski sektor;

6. poziva Komisiju da temeljito razmotri uvrštenje novog programa potpore za pčelare u ZPP za razdoblje nakon 2020. kako bi se na odgovarajući način uzela u obzir ekološka uloga pčele kao oprašivača; u tom smislu ističe da se moraju uzeti u obzir posebne potrebe mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća, uključujući poduzeća koja posluju u najudaljenijim i planinskim regijama te na otocima; nadalje, poziva Komisiju da istraži dodatne mjere kao što su potpore za kupovinu satnih osnova;
7. poziva pčelare na aktivan dijalog s nadležnim tijelima radi učinkovitije primjene nacionalnih programa pčelarstva u cilju njihova poboljšanja i ispravljanja svih problema koji mogu nastati;

Upravljanje rizicima

8. poziva Komisiju da u okviru nacionalnih pčelarskih programa provede ispitivanje o izvedivosti programa za upravljanje rizicima u pčelarstvu kako bi se nadoknadili gubitci u proizvodnji profesionalnih pčelara; stoga predlaže naknadu koja se izračunava na temelju prosječnog prometa zahvaćenih poduzeća; ističe da u nekoliko država članica osiguravajuća društva odbijaju osigurati kolonije pčela, a pčelari teško dolaze do instrumenata za upravljanje rizicima iz drugog stupa ZPP-a; stoga poziva Komisiju i države članice da pčelarima olakšaju pristup instrumentima za upravljanje rizicima;

Nacionalni pčelarski programi koje sufinancira EU

9. ističe potrebu za odgovarajućom obukom u pčelarstvu te podupire države članice da to uključe kao preduvjet u nacionalne programe; smatra da izdatci za kupnju opreme za pčelarstvo, koji su prihvatljivi za financijsku potporu i sufinancirani u okviru pojedinačnih nacionalnih programa pčelarstva, trebaju biti priznati tijekom cijeloga trogodišnjeg programskog razdoblja, a ne samo u programskoj godini u kojoj su izdatci nastali;
10. poziva države članice da u svoje nacionalne programe pčelarstva uvedu program naknade za smrtnost porodica pčela koja je prouzročena prirodnim katastrofama, bolestima ili predacijom;
11. poziva Komisiju da predloži promjenu u pogledu mjerenja trajanja programske godine za potrebe nacionalnih programa pčelarstva, pri čemu bi se kraj godine produžio do 30. listopada, imajući u vidu da, u skladu s propisima koji se trenutno provode, programska godina završava 31. srpnja, a taj je datum u samom vrhuncu pčelarske sezone u nekim državama članicama, što ga čini neprikladnim;
12. ističe da povećanje broja smeđih medvjeda i drugih predatora u nekim regijama u Europi stvara nove probleme pčelarima u pogledu njihove sigurnosti i gospodarskih aktivnosti te poziva Komisiju i države članice da razviju odgovarajuće načine za rješavanje tog pitanja, osobito s pomoću naknada za nastalu štetu;

Istraživanje, osposobljavanje i obrazovanje

13. predlaže da se teme istraživanja i otkrića u području pčelarstva, osobito ona koje financira Europska unija, prošire i podjele među državama članicama kako bi se izbjeglo udvostručavanje, po uzoru na konzorcij „Apitherapy project”; u tom kontekstu traži uspostavu zajedničke digitalne baze podataka, usklađene na razini EU-a, u svrhu razmjene informacija među pčelarima, istraživačima i svim uključenim stranama; stoga

poziva Komisiju da promiče i potiče istraživačke projekte europskog pčelarstva, kao što su istraživački program EFSA-e u okviru projekta „Prikupljanje i dijeljenje podataka o zdravlju pčela: prema europskom partnerstvu pčela”; smatra da su ključna veća privatna i javna ulaganja u tehnička i znanstvena znanja te da bi ih trebalo poticati na nacionalnoj razini i na razini EU-a, posebno ona koje se odnose na genetska i veterinarska pitanja i razvoj inovativnih lijekova za zdravlje pčela; podržava aktivnosti referentnih instituta i laboratorija čiji je rezultat poboljšana koordinacija istraživanja, među ostalim za potrebe istraživanja daljnjih uzroka smrtnosti pčela;

14. poziva države članice da osiguraju primjerene programe za osnovno i strukovno osposobljavanje pčelara; smatra da bi, osim poljoprivrednih i drugih gospodarskih aspekata pčelarstva, obrazovni materijali trebali sadržavati podatke o oprašivanju i drugim ekološkim praksama, kao što su održavanje ekološke ravnoteže i očuvanje biološke raznolikosti te poboljšanje uvjeta preživljavanja za oprašivače u poljoprivrednim krajobrazima; vjeruje da bi o toj temi zajedno s pčelarima trebalo razviti određene module osposobljavanja za poljoprivredne proizvođače koji se bave kultivacijom zemljišta; poziva Komisiju i države članice da među poljoprivrednicima i pčelarima, šumarima, znanstvenicima i veterinarima promiču veću suradnju i razmjenu znanja i informacija, uključujući napredne i uzajamne sustave ranog upozoravanja o razdobljima prskanja i drugim primjenama insekticida, prevenciji i kontroli bolesti, tehnologijama koje ne štete pčelama te metodama za zaštitu biljaka koje najmanje uzrokuju smrtnost oprašivača;
15. poziva Komisiju da usvoji preporuke kojima bi se podržali različiti nacionalni visokokvalitetni osnovni i strukovni pčelarski obrazovni programi u EU-u; poziva da programi potiču mlade na bavljenje pčelarstvom, uzimajući u obzir hitnu potrebu za generacijskom obnovom u tom sektoru; smatra da je potrebno dodatno razviti potencijal sektora pčelarstva na načine koji su prilagođeni potrebama svih pčelara; poziva Komisiju da surađuje s državama članicama i sektorom kako bi razvila kodeks najbolje prakse u pčelarstvu, koji se na razini država članica podupire uz pristup visokokvalitetnom osposobljavanju; u kontekstu profesionalnog obrazovanja, podržava veterinarske fakultete na sveučilištima da osnaže područja koja se odnose na veterinarski nadzor i angažman; smatra da bi programima kao što su Obzor 2020. i Erasmus+ trebalo poticati istraživanje i osposobljavanje u području apiterapije;

Zdravlje pčela i ekološki aspekti

16. ponovno ističe zabrinutost da će porast stope smrtnosti i smanjenje broja medonosnih pčela i divljih oprašivača, uključujući divljih pčela, u Europi imati izrazito negativan učinak na poljoprivredu, proizvodnju i sigurnost hrane, biološku raznolikost, ekološku održivost i ekosustave;
17. naglašava da je u EU-u i državama članicama potrebno poduzeti nužne i trenutačne korake koji su potrebni za provedbu sveobuhvatne i dugoročne strategije za zdravlje i repopulaciju pčela kako bi se očuvala populacija divljih pčela u EU-u koja se trenutačno smanjuje, uključujući putem poljoprivredno-ekoloških mjera kojima se podržava osnivanje kolonija pčela;
18. naglašava važnost biološke raznolikosti za zdravlje i dobrobit pčela koja pčelama osigurava područja za pasište, prirodna i poluprirodna staništa te ekstenzivne trajne pašnjake; skreće pozornost na postupno nestajanje vrijednog medonosnog bilja – na primjer različka, grahorica, čička ili bijele djeteline – uzrokovano nepravilnom

upotrebom proizvoda za zaštitu biljaka, smanjenom uporabom travnjaka za ispašu i povećanjem njihove uporabe za proizvodnju sijena; ističe da to dovodi do nedostatka peludi i stoga uzrokuje neishranjenost pčela, što doprinosi pogoršanju zdravlja pčela i njihove povećane podložnosti patogenima i parazitima; naglašava potrebu da se diljem svijeta zaštititi divlje cvijeće i biljne vrste prihvatljive za kukce; podsjeća da „pčelarske površine” s faktorom ponderiranja od 1,5 predstavljaju vrstu ekološki važnih površina u okviru ekologizacije Zajedničke poljoprivredne politike; poziva Komisiju, uzgajivače i poljoprivrednike da promiču programe uzgoja kvalitetnih biljaka s kriterijima za odabir koji uključuju sposobnost proizvodnje meda ili nektara te u kojima se prednost daje maksimalnoj biološkoj raznolikosti lokalno prilagođenih i lokalno uzgojenih vrsta i sorti;

19. ističe potrebu za odgovarajućim financijskim poticajima za pčelare koji proizvode ekološki med s obzirom na dodatne zahtjeve koje moraju ispunjavati i sve veći utjecaj okoliša;
20. ističe potrebu za očuvanjem izvanrednog genetskog nasljeđa, raznolikosti i sposobnosti prilagodbe lokalnih, endemskih populacija medonosnih pčela, pri čemu se svaka od njih generacijama prilagođavala posebnostima svojega lokalnog okruženja, podsjećajući da je ta raznolikost važna u borbi protiv invazivnih vrsta, kao i parazita i bolesti;
21. napominje da poljoprivreda temeljena na monokulturi smanjuje biološku raznolikost i predstavlja rizik od nedovoljnog oprašivanja i nestanka medonosne flore te poziva države članice da razviju strategije za sjetvu vegetacije koja stvara nektar na neiskorištenim zemljištima; u tom pogledu naglašava da je očuvanje abiotičkih resursa, posebno tla i vode, kao i znatne raznolikosti peludi i širokog raspona hranjivih tvari, od temeljne važnosti za zaštitu pčela;
22. stoga poziva Komisiju i države članice da omoguće potrebne poticajne mjere za poticanje prakse na lokalnoj razini, kako bi se očuvali ekotipovi medonosnih pčela i uzgoj diljem EU-a;
23. poziva Komisiju i države članice da uspostave mjere za povećanje pravne zaštite i financijske potpore lokalnim ekotipovima i populacijama pčela medarica u cijeloj Europskoj uniji, uključujući s pomoću zakonski zaštićenih područja za očuvanje lokalnih endemskih pčela medarica;
24. poziva Komisiju da sastavi popis za procjenu postojećih i nadolazećih zdravstvenih rizika na međunarodnoj razini i razini EU-a u cilju uspostave akcijskog plana za borbu protiv smrtnosti pčela;
25. potiče Komisiju da napreduje u provedbi pilot-projekata u vezi s pčelama i drugim oprašivačima kao pokazateljima zdravlja okoliša i staništa s obzirom na to da bi oni mogli biti korisni za razvoj budućih politika;
26. traži od Komisije da osigura da se u subvencijama za poljoprivredu u različitim proračunskim linijama zajedničke poljoprivredne politike vodi računa o praksama koje su dobre za pčele, kao što su ekološki važne površine i uzgoj divljeg cvijeća koje privlači pčele na ugaru;
27. ističe da se mora primijeniti načelo opreza kako bi se općenito zaštitili oprašivači, kako domaći tako i divlji;

28. napominje da se zdrava pčela može bolje oduprijeti parazitizmu, bolesti i predaciji; shvaća da su neke invazivne strane vrste poput grinje *Varroa destructor*, malog kornjaša košnice (*Aethina tumida*), azijskog stršljena (vrsta koja je vrlo agresivna u odnosu na druge kukce), bolesti poput američke gnjiiloće i određeni patogeni poput nemoze, veliki uzroci smrtnosti pčela i nanose veliku ekonomsku štetu pčelarima; ponovno ističe potporu pilot-projektu Europskog parlamenta o programu uzgoja i selekcije za istraživanje o otpornosti na varoozu; poziva Komisiju i države članice da podrže istraživanje u cijelom EU-u putem učinkovitih programa uzgoja koji proizvode vrste pčela otporne na invazivne vrste i bolesti te sa higijenskim ponašanjem pri uklanjanju legla napadnutog grinjom *Varroa* (VSH pčele); s obzirom na rizik da su neke invazivne strane vrste kao što je grinja *Varroa destructor* sposobne razviti otpornost na neke veterinarsko-medicinske proizvode, potiče države članice na provođenje godišnjeg ispitivanja razine otpornosti grinja na različite aktivne tvari koje se koriste u veterinarsko-medicinskim proizvodima; predlaže da borba protiv varooze postane obvezna na razini cijele Unije;
29. poziva Komisiju da uključi sve relevantne proizvođače lijekova u istraživanje lijekova za pčele, između ostalog za boru protiv grinje *Varroa destructor*, te da se izbjegnu negativne nuspojave tih lijekova na imunosti sustav pčela, da uspostavi zajedničku IT platformu za dijeljenje najboljih rješenja i lijekova sa zainteresiranim stranama, da poboljša dostupnost potrebnih veterinarskih proizvoda za liječenje pčela i ojača ulogu veterinara u upravljanju zdravljem pčela te da pčelare upozna s dostupnim rješenjima; poziva na javna i privatna istraživanja o biološkim i fizičkim alternativnim metodama koje su neškodljive za zdravlje ljudi i životinja, kao i o uporabi prirodnih tvari i spojeva za kontrolu varooze, uzimajući u obzir posebne prednosti organskog liječenja;
30. potvrđuje da su rezultati praćenja u cilju procjene stanja zdravlja pčela koje provode neke države članice važni i da bi ih trebalo podijeliti s drugim državama članicama i s Komisijom;
31. poziva države članice i regije da upotrijebe sva moguća sredstva da lokalne i regionalne vrste medonosnih pčela (sojevi pčela *Apis mellifera*) zaštite od nepoželjnog širenja naturaliziranih ili invazivnih stranih vrsta koje izravno ili neizravno utječu na oprašivače; podržava da se košnice koje su nestale zbog invazivnih stranih vrsta ponovno nasele domaćim autohtonim vrstama pčela; preporučuje državama članicama da stvore centre za uzgoj i očuvanje autohtonih vrsta pčela; u tom pogledu naglašava važnost razvoja strategije uzgoja kako bi se povećala učestalost vrijednih svojstava lokalnih populacija medonosnih pčela; napominje mogućnosti koje se pružaju Uredbom (EU) br. 1143/2014 o invazivnim stranim vrstama kao i potencijalne mogućnosti zahvaljujući nedavno usvojenim uredbama o zdravlju životinja i bilja (Uredba (EU) 2016/429 i Uredba (EU) 2016/2031); izražava zabrinutost da kontaminirani pčelinji vosak uvezen iz Kine često može prouzročiti zdravstvene probleme pčela;
32. poziva na oprez pri proširenju popisa invazivnih biljnih vrsta koje bi mogle dovesti do smanjenja raznolikosti pčelinjih pašnjaka u Europskoj uniji;

Kemikalije koje štete pčelama

33. traži od Komisije da, u skladu sa znanstvenim zaključcima EFSA-e koji se temelje na terenskim ispitivanjima, suspendira odobrenje onih aktivnih supstanci u pesticidima koje ugrožavaju zdravlje pčela do objave konačne iscrpne procjene učinka EFSA-e;

ponavlja da se svaki proces donošenja odluka mora temeljiti na znanstvenim procjenama i otkrićima;

34. poziva Komisiju i države članice da djeluju na temelju utvrđenog znanstvenog konsenzusa i zabrane one aktivne supstance u pesticidima, uključujući neonikotinoide i sistemske insekticide, za koje je znanstveno dokazano (na temelju rezultata laboratorijskih analiza te osobito terenskih ispitivanja) da ugrožavaju zdravlje pčela; istodobno poziva da se alternativni proizvodi ili agronomske metode (npr. različiti učinkoviti oblici kontrole nametnika uz smanjenu uporabu pesticida, biološka kontrola i integrirana kontrola nametnika) uvedu umjesto onih aktivnih supstanci koje predstavljaju opasnost za pčele;
35. poziva Komisiju da pomno prati, zajedno s relevantnim agencijama EU-a i stručnjacima iz država članica, smjernice EFSA-e za procjenu učinaka sredstava za zaštitu bilja na pčele, a države članice da ih provode;
36. ističe da svaki proizvod koji se primjenjuje u poljoprivredi i koji sadrži tvari za koje je potvrđeno da štete pčelama označi oznakom „štetno za pčele”;
37. poziva Komisiju i države članice da odmah, po jasno određenom rasporedu, intenziviraju znanstvena istraživanja o svim tvarima koje mogu ugroziti zdravlje pčela;
38. ističe da se dugoročni učinci proizvoda za sustavnu zaštitu bilja ne shvaćaju dovoljno ozbiljno; pozdravlja nedavno usvajanje pilot-projekta za praćenje upotrebe pesticida u okolišu uz pomoć pčela;
39. zapaža, na temelju neovisnih stručno ocijenjenih znanstvenih dokaza, da otpornost pčela znatno slabi zbog ukupnog izlaganja kemikalijama, zbog čega se ne mogu nositi sa stresorima kao što su vlažne godine, nedostatak nektara, bolesti ili paraziti;
40. podsjeća na Direktivu 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. kojom je uspostavljen okvir za djelovanje Zajednice u cilju postizanja održivog korištenja pesticida, a posebice na njezin članak 14. prema kojem od 2014. svi poljoprivrednici imaju obvezu primjenjivati opća načela integrirane zaštite bilja na svojim farmama te članak 9. koji sadrži opću zabranu zaprašivanja iz zraka;
41. podsjeća da je EU privremeno uveo ograničenje na upotrebu četiri insekticida na osnovi neonikotinoida (klotianidin, tiametoksam, imidaklopid i fipronil) kako bi se smanjio utjecaj na pčele;

Borba protiv patvorenja meda

42. očekuje od država članica i Komisije da jamče da uvozni med i ostali proizvodi od meda budu u potpunosti u skladu sa standardima visoke kvalitete EU-a te da se na taj način bore protiv proizvođača meda u trećim zemljama koji primjenjuju nepoštene metode te protiv pakiratelja i trgovaca iz EU-a koji namjerno miješaju patvoreni uvezeni med s visokokvalitetnim medom iz EU-a;
43. poziva Komisiju da razvije djelotvorne postupke laboratorijske analize kao što su ispitivanje nuklearnom magnetnom rezonancijom, otkrivanje peptida specifičnih za pčele i drugih markera specifičnih za pčele, kako bi mogla utvrditi slučajeve patvorenja te poziva države članice da izriču strože kazne prijestupnicima; poziva Komisiju da

uključiti privatne međunarodno priznate laboratorije, kao što su francuski EUROFINS ili njemački OSI, u provođenje najsofisticiranijih ispitivanja; poziva Komisiju da razvije službenu bazu podataka za med u kojoj bi se med različitog podrijetla kategorizirao u skladu sa zajedničkom metodom analize;

44. napominje da tvornice za pakiranje meda u kojima se miješa ili obrađuje med različitih proizvođača podliježu postupku praćenja sigurnosti hrane, u skladu s Uredbom (EZ) br. 853/2004; smatra da bi se to trebalo primjenjivati na sve tvornice u kojim se obrađuje uvezeni med; navodi da treba izbjegavati svako financijsko ili administrativno opterećenje za pčelare u EU-u koji sami pakiraju svoj med;
45. naglašava da bi se predloženim mjerama ojačao nadzor EU-a nad pakirateljima meda u zemljama koje nisu članice EU-a, čime bi se službenim nadzornim tijelima omogućilo da otkriju je li korišten patvoreni med i jamčilo njegovo uklanjanje iz lanca opskrbe hranom;
46. smatra da bi u lancu opskrbe hranom uvijek trebalo biti moguće utvrditi o kakvom se medu radi te da bi taj med trebalo biti moguće razvrstati prema njegovu biljnom podrijetlu, bez obzira na to je li riječ o domaćem ili uvezenom proizvodu, osim kada je riječ o izravnim transakcijama između proizvođača i potrošača; u tom pogledu zahtijeva jačanje zahtjeva u pogledu sljedivosti meda; smatra da poduzeća koja uvoze inozemni med, kao i trgovci na malo, moraju poštovati propise EU-a i prodavati samo pčelarske proizvode koji su u skladu s definicijom meda iz Codexa Alimentariususa;
47. traži od Komisije da izmijeni Direktivu o medu s ciljem pružanja jasnih definicija i određivanja glavnih razlikovnih karakteristika svih pčelarskih proizvoda, kao što su monoflorni i poliflorni med, propolis, matična mliječ, pčelinji vosak, cvjetni prah, pčelinji kruh i pčelinji otrov, što je već zatraženo u tekstovima koje je usvojio Parlament;
48. poziva Komisiju da temeljito ispita funkcioniranje tržišta EU-a za hranu za pčele, dodatke hrani i lijekove te da poduzme nužne mjere za njegovo pojednostavljenje te sprečavanje krivotvorenja i nezakonitog trgovanja tim proizvodima;
49. poziva Komisiju da utvrdi protokole bez djelovanja (NAL protocols), referentne točke za djelovanje (RPA) ili najveće dopuštene količine rezidua (MRL) za med i ostale pčelarske proizvode kako bi se obuhvatile tvari koje ne mogu biti odobrene za pčelarski sektor EU-a te radi usklađivanja graničnih veterinarskih inspekcija i unutarnjih tržišnih provjera, imajući na umu da, kad je riječ o medu, uvezeni proizvodi niske kvalitete, patvoreni i zamjenski proizvodi narušavaju tržište i uporno stvaraju pritisak na cijene i, naposljetku, kvalitetu proizvoda na unutarnjem tržištu te da moraju postojati jednaki uvjeti za proizvode i proizvođače iz država članica EU-a i trećih zemalja;
50. svjestan je praktične važnosti sustava ranog upozoravanja za hranu i hranu za životinje (RASFF) te stoga poziva Komisiju da uvijek na njegov popis stavlja slučajeve očito lažnog meda;
51. poziva Komisiju da bez odgode zabrani distribuciju meda dobivenog korištenjem filtera koji sadrže smolu jer takav med nema nikakve biološke vrijednosti;
52. poziva na kontinuiranu provjeru kvalitete meda uvezenog iz trećih zemalja, posebice

zemalja čije zakonodavstvo dopušta liječenje pčelinjih kolonija antibioticima;

53. poziva Komisiju na izradu normi za proizvodnju satnih osnova, koje bi trebale obuhvaćati određeni dozvoljeni udio parafina, udio spora gnjiloće i udio ostataka akaricida, pri čemu količine ostataka akaricida u vosku od kojeg će se izraditi satne osnove ne smiju toliko velike da bi mogle prijeći u med;
54. poziva Komisiju da u skladu s Uredbom (EU) 2016/1036 temeljito ispita uvoz velikih količina meda iz Kine i da posebno istraži djelovanje trgovačkih društava koja izvoze med iz Kine te da procjeni kvalitetu, količinski udio i visinu prodajne cijene meda na tržištu meda u EU-u;
55. smatra da bi Komisiji s obzirom na znatne količina uvezenog kineskog meda koje ubrzano rastu u proteklih 15 godina, otkupnu cijenu meda nižu od stvarnih proizvodnih troškova u EU-u i lošu kvalitetu uvezenog (za razliku od provedenog) meda, trebalo postati jasno da je vrijeme da počne istraživati praksu određenih kineskih uvoznika kako bi eventualno pokrenula antidampinške postupke;
56. poziva Komisiju da, u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 (bivša Uredba (EZ) br. 882/2004), zahtijeva službeno ispitivanje uzoraka pošiljki meda iz trećih zemalja na vanjskim granicama EU-a;
57. primjećuje da je Direktiva o medu, kako je izmijenjena Direktivom 2014/63/EU određeno da se, ako med potječe iz jedne države članice Unije ili iz treće zemlje, na etiketi obvezno mora navesti zemlja u kojoj je med prikupljen; međutim, primjećuje da je potrebno dodatno raditi na borbi protiv prijevara u sektoru pčelarskih proizvoda i riješiti problem nepoštenog tržišnog natjecanja koje se javlja zbog patvorenog „meda”;
58. podsjeća Komisiju da potrošači imaju pravo znati mjesto podrijetla za sve prehrambene proizvode; međutim smatra da oznake kao što su „mješavina meda iz država članica EU”, „mješavina meda iz država koje nisu članice EU” i osobito „mješavina meda iz država članica EU i meda iz država koje nisu članice EU” potpuno sakrivaju podrijetlo meda od potrošača te nisu sukladne s odredbama zakonodavstva EU-a o zaštiti potrošača; stoga poziva Komisiju da osigura točno i obavezno označavanje proizvoda od meda i pčelarskih proizvoda, kao i bolju usklađenost proizvodnje meda, u skladu sa zakonodavstvom o sustavima kvalitete za poljoprivredne proizvode, kako bi se spriječilo da potrošači budu dovedeni u zabludu i lakše otkrile prijevare; uviđa uspjeh izravne prodaje meda kojom se djelomično uklanja problem koji se odnosi na označavanje podrijetla;
59. traži da se oznaka „mješavina meda iz država članica EU i meda iz država koje nisu članice EU” zamijeni navođenjem zemlje ili zemalja iz kojih potječe med korišten u proizvodnji konačnog proizvoda i da ih se navede redoslijedom koji odgovara omjerima korištenim u konačnom proizvodu izraženima u postotcima (uz dodatno navođenje postotka po zemljama u određenom proizvodu);
60. traži od Komisije da izmijeni Direktivu o medu u pogledu upotrebe riječi „med” ili izraza „koji sadržava med” ili „izrađen s medom” u oznaci prerađenih proizvoda ili u svakom grafičkom ili negrafičkom elementu koji upućuje da proizvod sadržava med, tako da se ti termini smiju koristiti samo ako najmanje 50 % sadržaja šećera u proizvodu potječe od meda;

61. podržava ideju država članica da se uvede obveza navođenja mjesta podrijetla meda na proizvodima od meda i drugim pčelinjim proizvodima, kao što je slučaj s određenim vrstama mesnih i mliječnih proizvoda;

Promicanje pčelarskih proizvoda i upotreba meda u terapijske svrhe

62. pozdravlja inicijativu „Europski medeni doručak” te podupire države članice da skrenu pozornost djece na lokalne proizvode i na ponovno upoznavanje s tradicionalnim načinima proizvodnje; napominje da je med visoko kalorična namirnica i da se umjereno može koristiti kao zamjena za rafinirani šećer i ostale zaslađivače, čime doprinosi javnom zdravlju;
63. ističe da je med jedan od poljoprivrednih proizvoda koji se mogu koristiti u okviru programa kojim se promiče konzumacija voća, povrća i mlijeka u školama; potiče države članice da povećaju sudjelovanje lokalnih proizvođača meda u školskim programima te naglašava važnost obrazovnih mjera kojima se želi povećati razina osviještenosti među mladima o lokalnim proizvodima te istodobno poljoprivredu približiti djeci;
64. poziva Komisiju da iznese prijedlog kojim bi se godišnja potpora EU-a tim programima povećala za 50 % kako bi im se omogućilo djelotvorno funkcioniranje, uključujući organiziranje predškolskih natjecanja u kojima bi u potpunosti bili uključeni lokalni proizvodi kao što su med, masline i maslinovo ulje;
65. poziva Komisiju da sastavi izvješće o količini potrošnje meda i obrascima potrošnje meda u svim državama članicama, kao i posebno izvješće o različitim terapijskim praksama EU-u u kojima se koristi med, pelud, matična mliječ i pčelinji otrov; naglašava sve veću važnost apiterapije kao prirodne alternative liječenju konvencionalnim lijekovima te stoga potiče države članice da te proizvode promiču među medicinskim i paramedicinskim osobljem i građanima u EU-u;
66. poziva Europsku komisiju da razmotri dobrovoljno uvođenje oznake „Med iz EU-a” za med koji 100 % i isključivo potječe iz država članica Europske unije; također poziva Europsku komisiju da uložiti sve napore kako bi zajamčila da Ujedinjeni narodi 20. svibnja proglase Svjetskim danom pčela;
67. poziva Komisiju da određena sredstva iz proračuna EU-a dodijeli za oglašavanje proizvoda od meda za konzumaciju i u medicinske svrhe kao i za mjere kao što su promicanje izravne prodaje meda na lokalnim tržištima, javne degustacije meda, radionice i druga događanja; potiče države članice da koristeći sva raspoloživa sredstva povećaju lokalnu i regionalnu prodaju meda, osobito ekološki proizvedenog meda, prvenstveno pružanjem intenzivne potpore kratkim lancima opskrbe putem svojih programa ruralnog razvoja te promicanjem visokokvalitetnih proizvoda koji se temelje na sustavu oznaka zemljopisnog podrijetla; priznaje ulogu koju konzumiranje lokalno dobivenog meda ima u jačanju otpornosti na lokalne alergene; poziva Komisiju da pčelinji vosak uključi u proizvode obuhvaćene Uredbom (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, s obzirom na sve veći interes potrošača i proizvođača kao i na njegovu dugogodišnju tradiciju proizvodnje u nekim državama članicama;
68. predlaže da države članice svim raspoloživim sredstvima potiču uporabu pčelarskih

proizvoda kao što su pelud, propolis ili matična mliječ u farmaceutskoj industriji;

69. poziva Europsku komisiju da promiče usklađivanje propisa među državama članicama u pogledu ekološke proizvodnje meda kako bi se riješile moguće nejednakosti koje europskim ekološkim pčelarima mogu onemogućiti pristup tržištu pod istim pravilima;
70. traži od Komisije da osigura da se med i drugi pčelinji proizvodi u budućim sporazumima o slobodnoj trgovini označe kao „osjetljivi proizvodi” jer bi izravno tržišno natjecanje izložilo pčelarski sektor EU-a pretjeranom ili neodrživom pritisku; stoga poziva Komisiju da te proizvode izuzme iz područja primjene sporazuma o slobodnoj trgovini;
71. traži od Komisije i država članica da zajedno s poljoprivrednim i pčelarskim sektorom razviju sustav etiketiranja kojim će se poticati uspostava sustava odgovorne proizvodnje za pčele;
72. pozdravlja aktualni trend uzgoja pčela u gradovima pozivajući pritom na usko i obvezno uključivanje regionalnih pčelarskih udruga i javnih tijela te uspostavu minimalnih standarda kako bi se spriječile zlouporabe pri uzgoju pčela i namjerno širenje zaraza i bolesti među populacijom pčela;

o

o o

73. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te nacionalnim parlamentima.